

'Steun technisch en maritiem onderwijs'

Van onze verslaggever

IJmondPvdA-prominenten uit Velsen, Beverwijk en Heemskerk breken in een brief aan hun partijgenoten in de Tweede Kamer een lans voor technisch en maritiem onderwijs in de IJmond.

De PvdA'ers uiten onder meer hun zorg over de voorgenomen vereenvoudiging van de financiering van voortgezet onderwijs, die in hun

ogen het doel voorbij dreigt te schieten. 'De keuze om het toedelen van middelen uitsluitend bij schoolbesturen te leggen, vinden wij erg risicovol', schrijven de sociaal-democraten aan hun politieke geloofsgenoten in de Kamer. Technisch en Maritiem onderwijs vragen volgens de PvdA'ers forse investeringen, zeker in vergelijking met bijvoorbeeld administratief onderwijs. In de ogen van de sociaal-democraten moet er

onder andere genoeg geld beschikbaar blijven om te kunnen zorgen voor voldoende vakdocenten.

Het Technisch College Velsen, de Maritieme Academie Holland (onder andere actief in IJmuiden) en ROC Nova-college (eveneens onder meer actief in IJmuiden en Beverwijk) worden in de brief 'gedreven en bevlogen onderwijspartners' genoemd, met 'een breed palet aan technisch en maritiem onderwijs'.

ARCHIEFFOTO

IJmond

Pauline van Vliet bij het monumentje voor het kanaal in Oud Velsen: „Amsterdam kon uitgroeien tot de bruisende stad die het nu is.”

FOTO KOEN VAN EIJK

Hoe het kanaal alles veranderde

Sporen van het Oer-IJ

Het Oer-IJ, een noordelijke vertakking van de Rijn, meanderde vroeger door de regio en mondde bij Castricum uit in zee. Deze krant gaat op zoek naar sporen van het Oer-IJ in het landschap.

Velsen-Zuid * Waar ooit chique buitenplaatsen stonden aan de boorden van het Wijkermeer tegen de achtergrond van een schilderachtig duinlandschap, domineert nu zware industrie het landschap tussen Velsen en Beverwijk. Zou koning Willem III ooit hebben kunnen bevroeden welke verstrekende consequenties het graven van het door hem zo gewenste Noordzeekanaal met zich meebracht?

Het is een vraag die geschiedkundige en filmmaakster Pauline van Vliet fascineert. De afgelopen jaren werkte zij met Marieke Rodenburg aan een film over de aanleg van het Noordzeekanaal, die in 1876 werd voltooid.

Steen

Niet meer dan een smalle waterloop was het kanaal toen het net gereed was, waar je een steen overheen kon gooien, in een voor het overige vrijwel verlaten landschap. Van Vliet: „Sindsdien is er veel veranderd. Neem het ontstaan van

IJmuiden. Dat zou er zonder het kanaal nooit zijn gekomen. De vissers ontdekten per toeval dat ze tussen de pieren uitstekend konden schuilen. Uit allerlei visserplaatsen kwamen er vissers deze kant op. Hun schepen lagen in de weg, daarom is toen besloten een vissershaven aan te leggen. Zo is IJmuiden ontstaan, tegen de verdrukking in. Want niemand zag het zitten. Ze hadden hier in Velsen al dat ruige volk erbij gekregen dat het kanaal had aangelegd en toen kwam er ook nog ruig vissersvolk bij.”

De aanleg van het kanaal begon op 8 maart 1865. Gemiddeld 2000 arbeiders per dag waren bij het elf jaar durende project betrokken. „Door talloze tegenslagen duurde het werk langer dan gepland. De Engelse ingenieurs die voor de klus waren aangetrokken waren onvoldoende bekend met de zanderige bodem. Ze kregen te maken met verzanding. Op de pier stortte een kraan in zee en nog veel meer ging mis. Maar uiteindelijk was het

'IJmuiden ontstond tegen verdrukking in'

kanaal gereed en kreeg de koning de eer er voor het eerst doorheen te varen. Dat was op 1 november. Het was vies weer en koud. Hier was het daardoor niet feestelijk. In Amsterdam wel. Er was een groots banket in het Paleis voor Volksvlijt. Want: het kanaal was voor Amsterdam aangelegd. Die stad leidde in de negentiende eeuw een kwijnend bestaan. De zeehaven was via Pampus en het Noordhollands kanaal slecht bereikbaar. Rotterdam, Antwerpen en Hamburg waren Amsterdam gepasseerd. Het kanaal betekende een impuls voor Amsterdam. Nadien is het Rijksmuseum gebouwd, het Concertgebouw en het Centraal Station. Amsterdam

kon uitgroeien tot de bruisende stad die het nu is. De Amsterdamse haven werd weer belangrijk, al kon die nooit echt concurreren met Rotterdam. De sluizen blijven een vertragend gedoe en door de tunnels kunnen echt diepliggende schepen de haven niet in.”

Oer-IJ hersteld

Met het graven van het kanaal door de duinen, is het oude Oer-IJ in feite kunstmatig hersteld. Voor de jaartelling mondde het Oer-IJ in zee uit bij Castricum, enkele kilometers noordelijker. De natuurlijke opvolgers van het Oer-IJ - het IJ en de Wijkermeer - werden gekanaliseerd en zo 'omgebouwd' tot Noordzeekanaal. Alleen het laatste stuk, vanaf het huidige Oud Velsen tot de zee, moest daadwerkelijk gegraven worden.

Koen van Eijk

De film 'Zicht op Water' gaat op zondag 6 november in première in Thalia Theater IJmuiden.